

“Les Bonnes” van Willighe Vanckenis (Jerry Olbrechts, 2020)

Willighe Vanckenis recycleert al een aantal jaren bewust haar scenografie. Ook onze acteurs zijn vertrouwd. Wij denken dat een nieuwe ontmoeting ook tot verdieping leidt: voor ons als makers, maar ook voor u als publiek, dat samen met de voorstelling een tikje van onze identiteit kan opvangen.

De schrijfster Taiye Selasi zegt dat een identiteit is opgebouwd uit rituelen, relaties en restricties. Rituelen: herhaalde betekenisvolle handelingen die we zouden missen als we ze niet meer konden uitvoeren. Relaties: geliefden die we bewust opzoeken en die we zouden missen als ze er niet meer waren. Waar onze rituelen en relaties zich afspelen, daar voelen we ons thuis. Onze identiteit wordt echter ook gevormd door wat ons belet onze rituelen uit te voeren of onze relaties te onderhouden. Onze restricties zijn een onderdeel van onze identiteit.

Jean Genets toneelstukken onderzoeken identiteiten, en *Les bonnes* (1947) vormt geen uitzondering. Genet toont ons rituelen, relaties en restricties. Zelf is hij een vondeling, met een levensloop tegen de achtergrond van anonieme opvangtehuizen, gevangenschappen, criminaliteit en marginaliserende homoseksualiteit. Ondergeschikt en monddood gemaakt in zijn kindertijd, ontdekte hij dat hij door zijn fantasie in werelden kon leven die hem voorgehouden werden, maar onbereikbaar bleven.

Net als de rest van artistiek Frankrijk was hij gefascineerd door de arme wezen Christine en Léa Papin, zussen die hun vrijgevege bazin en haar dochter op gruwelijke wijze vermoordden, en hun de ogen uitlepelden. De moordenaresses werden teruggevonden in hun mansardebed, naakt en beroofd van zinnen. Bloed overal.

Genet transformeerde hun verhaal tot dat van Claire en Solange. Hun rituelen zijn niet die van zichzelf: hun handelingen zijn bepaald door hun Madame, hun idool dat hen oplegt hoe ze zich moeten kleden, hoe ze moeten “zorgen”, hoe ze moeten luisteren. Als ze alleen zijn, bedenken Claire en Solange rituelen voor zichzelf. Die spiegelen zich aan het beeld van glamour dat armen in het oog springt: paraderen in dure kleren, poseren voor foto's, dromen van stoere criminelen en hypervrouwelijke minnaresses.

Claire en Solange spiegelen zich ook aan elkaar. Tragisch is dat hun relaties zich beperken tot de dienstbaarheid tegenover hun Madame, en elkaar. De onmogelijkheid om zelf iets te veranderen aan hun leven is een restrictie die leidt tot een nog grotere beperking: hun onvermogen om iets te verlangen dat alleen van hen is. Hun dromen beperken zich tot wat Madame hen voorhoudt, tot wat hun diepgelovige kindertijd hen leerde, tot het verhaal dat ze met elkaar delen. De zussen beseffen dat hun eigen gedachten een genadeloze kerker vormen. Dat is hun tragiek.

Genet schrijft een theatertekst waarin hij de betovering door de fantasie en de leugen erotiseert. Voor hem zijn het verzonnen woord en het lichaam in een dans met elkaar verbonden. Hij vraagt dat *Les Bonnes* door jonge jongens gespeeld wordt. Dansers. Kunnen die het publiek verleiden naar de abstracte schoonheid van zijn leugenachtige constructie?

Solange en Claire worden gespeeld door Frans Dumortier en Fred van Put. Hun lichamen hebben de verkeerde leeftijd voor hun rollen. Wat ze vanzelfsprekend meebrengen, is een vorm van geconcentreerde aandacht, die fundamenteel is voor onze dans, en voor de liefde. Lie Hellemans speelt Madame. Haar haren zijn vals, haar verschijning volledig gecomponeerd binnen de beeldenwereld van Genets tekst.

Willighe Vanckenis betekent "vrijwillige gevangenis". De naam van ons gezelschap staat voor het theater, en de liefde. Met déze voorstelling meer dan ooit. Wij presenteren u restricties, relaties en rituelen.